

บทที่ 3

วิธิตำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำ ตามโครงการโรงเรียนแกนนำระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในปีการศึกษา 2536 ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนแกนนำระดับก่อนประถมศึกษา ตามโครงการโรงเรียนแกนนำระดับก่อนประถมศึกษาอำเภอประจำกลุ่มโรงเรียนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 32 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลคือ

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 32 คน

1.2 ครูแกนนำระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น

32 คน

1.3 ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนแกนนำ จำนวน 35 คน

2. กลุ่มตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนแกนนำที่มีมากกว่าหนึ่งห้องเรียน โรงเรียนละ 1 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา รวมทั้งสิ้น 23 คน

รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 87 คน

3. เอกสารที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เอกสารที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำระดับก่อนประถมศึกษา ได้แก่ แผนงาน โครงการปฏิบัติงาน เอกสารนิเทศ เอกสารการประชุม เอกสารการประเมินและรายงานผล แผนการจัดประสบการณ์ และเอกสารการดำเนินงานอื่น ๆ ของครูแกนนำ ได้แก่ แบบบันทึกต่าง ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ แบบสัมภาษณ์ แบบกึ่ง โครงสร้าง (Semi-Structure Interview) จำนวน 3 ฉบับ และแบบศึกษาเอกสาร จำนวน 1 ฉบับ รวมเป็น 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนแก่นำระดับก่อนประถมศึกษา แบบกึ่ง โครงสร้างมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open ended) แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงาน

โครงการโรงเรียนแก่นำระดับก่อนประถมศึกษา

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ครูแก่นำระดับก่อนประถมศึกษา แบบกึ่ง โครงสร้างมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และปลายเปิด (Open ended) แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับสถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงาน

โครงการโรงเรียนแก่นำระดับก่อนประถมศึกษา

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนแก่นำ-ระดับก่อนประถมศึกษา แบบกึ่ง โครงสร้างมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open ended) แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงาน

ตามโครงการโรงเรียนแก่นำระดับก่อนประถมศึกษา

ฉบับที่ 4 แบบศึกษาเอกสาร ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลจากเอกสารของโรงเรียน ที่บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับก่อนประถมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และบันทึกรายละเอียดของข้อมูลที่ศึกษา เอกสารที่ศึกษา ได้แก่

1. แผนงาน/โครงการปฏิบัติงาน
2. เอกสารการนิเทศ

3. เอกสารการประชุม
4. เอกสารการประเมินและรายงานผล
5. แผนการจัดประสบการณ์
6. เอกสารการดำเนินงานอื่น ๆ ของครูแกนนำ ได้แก่ แบบบันทึก

ต่าง ๆ

การสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือวิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในระดับก่อนประถมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และเอกสารเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงเรียนแก่นำระดับก่อนประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อนำมากำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุม
2. สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน และผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย
3. จัดทำตาราง โครงสร้างเครื่องมือวิจัย และกรอบแนวคิดในการวิจัย
4. นำตาราง โครงสร้างเครื่องมือวิจัย และกรอบการวิจัยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจและขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข
5. จัดทำเครื่องมือวิจัยฉบับร่างทั้ง 4 ฉบับ และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
6. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา สำนวน ภาษาที่ใช้ความครอบคลุมเนื้อหา โดยแนบโครงร่างการวิจัยและตาราง โครงสร้างของเครื่องมือวิจัยด้วย
7. นำผลการตรวจแก้ไขและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจัดทำตารางสรุป แสดงเป็นรายชื่อและรายคน ตามกรอบวิจัย และนำมาปรับปรุงแก้ไขกับอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว จัดพิมพ์เป็นเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ ศึกษาเอกสารของโรงเรียนแก่นำระดับก่อนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
 2. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ทำหนังสือถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ พร้อมส่งตารางนัดหมายของผู้วิจัย โดยขอให้ทำหนังสือแจ้งผู้บริหารโรงเรียนแก่นำระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อให้สัมภาษณ์และศึกษาเอกสาร
 3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารไปเก็บรวบรวมข้อมูลที่โรงเรียนแก่นำระดับก่อนประถมศึกษาตามตารางที่นัดหมาย โดยมีศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานดำเนินการระดับก่อนประถมศึกษาให้ความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล
 4. จำนวนข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากประชากรในการวิจัย ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนแก่นำระดับก่อนประถมศึกษา จากทุกอำเภอในจังหวัดเพชรบุรี คือ อำเภอเมือง เขาย้อย ท่ายาง บ้านลาด บ้านแหลม ท้องฟ้าจำลอง และ แก่งกระจาน โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนแก่นำ จำนวน 32 คน สัมภาษณ์ครูแก่นำระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 32 คน สัมภาษณ์ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนที่มีมากกว่า 1 ห้องเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 22 คน รวมผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์จำนวน 86 คน และวิเคราะห์เอกสาร 32 โรงเรียน
- ผู้ให้ข้อมูลที่ต้องการสัมภาษณ์ จำนวนทั้งสิ้น 87 คน ได้สัมภาษณ์ จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 98.85 ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวนที่ต้องการสัมภาษณ์	จำนวนที่ได้สัมภาษณ์	ร้อยละ
ผู้บริหาร โรงเรียน	32	32	100.00
ครูแกนนำระดับก่อนประถมศึกษา	32	32	100.00
ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา	23	22	95.65
รวม	87	86	98.85

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้ง 3 ฉบับ ดำเนินการดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นข้อมูลจากตอนที่ 1 ของการสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียน ครูแกนนำระดับก่อนประถมศึกษา และครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละและนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนแกนนำระดับก่อนประถมศึกษา จากเนื้อหาส่วนที่เป็นปลายเปิด ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียน ครูแกนนำระดับก่อนประถมศึกษา และครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย

2. ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ให้ข้อมูลในรายการนั้น} \times 100}{\text{จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด}}$$

(วิเชียร เกตุสิงห์, 2534)